No. 45. 1844.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD.

DONDERDAG 18 APRIL.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 15den April.

In de zitting der kamer van afgevaardigden van eergisteren hebben de ministers, wel bewust van de interpellatiën, die bepaaldelijk de heer *Ledru Rollin* over de zaak van Taiti wilde doen, de oppositie voorgekomen, en mededeeling gedaan van het laatst ontvangen rapport des schout-bij-nachts *Dupetit-Thouars* over het in bezitnemen der Vriendschapseilanden. Dit stuk, dat niet zonder opgewondenheid tegen Engeland geschreven is, behelst een overzigt van hetgeen de Britsche oorlogsschepen, die, na het verdrag der koningin *Pomaré* met Frankrijk, op de reede verschenen waren, gedaan hadden om de vorstin en de bevolking tegen Frankrijk op te zetten; inzonderheid wordt geklaagd over den britschen zendeling *Pritchard* die een' grooten invloed op de koningin uitoefende en haar de vrees had aangejaagd dat men haar naar Frankrijk zou willen voeren. Voorts wordt gesproken van het postvatten van engelsche zeelieden op sommige punten van Taiti en van de bijzondere vlag der koningin, welk een en ander de fransche vlootvoogd had doen besluiten om den geheelen archipel der Vriendschapseilanden voor Frankrijk in bezit te nemen.

De mededeeling van dit stuk, heeft in de kamer eene levendige discussie doen ontstaan. De heeren *Billault* en *Odillon-Barrot* beschuldigden de ministers, dat zij vroeger niet alle stukken betrekkelijk Taiti hadden medegedeeld, en dat zij verpligt waren ook de berigten der aan den vlootvoogd ondergeschikte zee-officieren, die het bestuur in handen had, ter kennis der kamer te brengen. De ministers ontkenden de verpligting, om meer mede te deelen dan met het belang des lands was overeen te brengen, doch toonden zich bereid om op alle vragen te antwoorden. De heer *Ledru Rollin*, daardoor geenszins tevreden gesteld, beschuldigde het bestuur van kwade trouw in deze zaak, weswege hij door den voorzitter berispt werd. — De zaak had voor het oogenblik geen verder gevolg, doch zal waarschijnlijk eerlang tot eene nieuwe discussie leiden, daar verscheidene gedeputeerden, onder anderen de heeren *Thiers* en *Berryer*, zich vereenigd hebben om deswege een bepaald voorstel te doen.

— In de zitting der pairs van Zaturdag is het ontwerp van wet, betrekkelijk het te openen crediet tot betaling van de met 1 Maart verschenen renten der Grieksche leening, ingeval de Grieksche regering in gebreke mogt blijven aan de betaling te voldoen, met 86 tegen 6 stemmen aangenomen.

— De strijd tusschen het kiescollegie van Louviers en de kamer der gedeputeerden duurt voort. Het eerstgemelde heeft namelijk thans voor de derde maal den heer *Laffitte*, wiens benoeming door dat collegie gezegde kamer reeds tweemalen geannuleerd heeft, tot gedeputeerde verkozen. Deze maal had de heer *Laffitte* geen mededinger.

— De graaf *Löwenhielm*, luitenant-generaal in Zweedsche dienst, heeft in bijzonder gehoor den koning de brieven zijns monarchs, koning *Oscar I*, ter gelegenheid van diens komst ten troon overhandigd, alsmede de brieven die dien graaf op nieuw als Zweedsch gezant bij ons hof accrediteren.

— Op het paleis Elysée Bourbon worden toebereidselen gemaakt voor de ontvangst eener vorstelijke persone; men denkt voor de hertogin *van Kent*, moeder van koningin *Victoria*, die hare reis naar Duitschland in het laatst dezer maand over Frankrijk zoude nemen.

— Het *Journal des Débats* vermeldt, dat de heer *Guizot* van wege de Spaansche koningin de orde van het Gulden Vlies ontvangen heeft.

— De bekende legitimist, de markies *de la Bourdonnaye*, lid van de kamer der afgevaardigden, is alhier overleden.

— Het hof van assises heeft gisteren de verantwoordelijke schrijvers van de *Gazette de France* en *la Nation* tot gevangenisstraf van zes en vier maanden, en tot geldboeten van 8000 en 6000 franken veroordeeld.

— Gedurende de drie eerste maanden van het tegenwoordig jaar hebben de ontvangsten bedragen 181,179,000 fr., zijnde eene vermeerdering van 1,007,000 fr. op het eerste kwartaal van 1843 en van 7,647,000 fr. op dat van 1842.

— Het getal dagbladen, dat dagelijks in deze hoofdstad wordt gedrukt, beloopt 90000 exemplaren, waarvan er ruim 52000 met den post verzonden worden, naar de departementen en buitenslands; de overige worden te Parijs en in den omtrek rondgebragt.

— Men kondigt de uitgave aan van twee nieuwe dagbladen; het een, *le Soleil*, heeft tot hoofdredacteur den heer *Dutacq*; het ander zou den naam van *la Lune* voeren.

— Uit Barcelona schrijft men dat vele Carlisten, die van de jongste woelingen in Spanje voor hunne partij voordeel hadden gehoopt te trekken, weder naar Frankrijk uitgeweken zijn. Te Perpignan, waren een dertigtal dier lieden aangekomen, maar door de fransche autoriteiten aangehouden en opgezonden.

— De berigten uit Madrid spreken van het ernstig voornemen dat bij het ministerie zou bestaan om eene expeditie tegen Marokko uit te rusten, ten einde voldoening te bekomen wegens herhaalde beleedigingen, die men van de zijde van Marokko had ondergaan. Bevelen waren tot dat einde aan de kapitein-generaal der zuidelijke provincien gezonden, om troepen op Santa-Maria te rigten. Een achttal lieden, die aan de jongste opstanden tegen het gouvernement hebben deelgenomen, had men gratie verleend, op voorwaarde van zich in de gelederen van het expeditionnaire korps te scharen. Op welke wijs men door de wapenen zich voldoening wilde verschaffen, blijkt nog niet duidelijk.

— De nieuwe wet op de drukpers, die eerlang door de Madridsche regering, te gelijk met de opheffing van den staat van beleg, zal worden uitgevaardigd, zal, naar men beweert, verscheidene bepalingen inhouden, die de strekking hebben, om de oppositie-dagbladen, voor welker wederverschijning men zeer beducht is, te beteugelen. [illegible] hoofdplaatsen der provincien zitting hebben. Persoonlijke beleedigingen en aanrandingen van vreemde vorsten, door de dagbladen gepleegd, zullen niet voor gezworenen, maar voor de gewone regtbanken worden vervolgd. Het cijfer van den borgtogt, door den uitgever van een dagblad te stellen, wordt tot op 120,000 realen (ƒ 15000) verhoogd. De straffen voor misdrijven der drukpers zullen geheel of grootendeels uit geldboeten bestaan, en men spreekt zelfs van een voor die geldboeten te bepalen minimum van 80,000 realen (ƒ 10,000).

Voor het overige houden de jongste berigten uit Madrid niet veel bijzonders. De generaal *Cordova* is van zijne expeditie tegen Carthagena in de hoofdstad teruggekomen, en de generaals *Roncali* en *Concha* werden er eerstdaags gewacht. Men sprak dat de aangekondigde besluiten en ook de nieuwe wet op de drukpers nog zoo spoedig niet zouden uitgevaardigd worden; ook sprak men weder van voorstellen door Don *Carlos* gedaan, om de hand der koningin voor een' zijner zonen te verwerven, doch die voorstellen hadden tot nog toe weinig bijval gevonden.

— Te Felanix, een dorp op het eiland Majorca, is op palmzondag een vreeselijk ongeluk gebeurd. Na den afloop der processie, die aldaar jaarlijks op dien dag gehouden wordt, was eene overgroote volksmenigte binnen den omtrek van het oude Kerkhof bijeen, om de predicatie aan te hooren, die dan aldaar plaats heeft. Men stond, digt ingengedrongen, tegen den hoogen ouden muur van het kerkhof, toen deze plotseling instortte en, door het invallend puin een overgroot aantal personen verpletterd werden. Niet minder dan 144 menschen, waaronder de geestelijke zelf, die de leerrede deed, hebben door deze ramp het leven verloren, en het aantal der [illegible] 191.

— Ter beurze van heden (15 April) [illegible] 122,85; 3 pCt. 83,40; Nap. r. 102; [illegible] Rom. L. 106.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 14den April.

Naar men verneemt, heeft het door Z. M. den Koning van Beijeren uitgevaardigde verbod, om deel te nemen aan de Gustaaf-Adolfs-stichting, en de daarvoor door genoemden Vorst aangevoerde en voor de Protestanten zeer onaangename beweeggronden, bij de Bondsvergadering een' ongunstigen indruk te weeg gebragt. Men vreest bij den Bondsdag er zeer voor, dat de kerkelijke vrede op nieuw voor langen tijd gestoord, ja dat in Beijeren zelf, door de handhaving van genoemd verbod, de Protestantsche bevolking tegen de regering ingenomen moet worden. Dien ten gevolge spreekt men van bemiddelende voorstellen, ja zelfs van vertoogen, welke van wege den Bondsdag in den laatsten tijd naar Munchen gezonden zijn.

— Te Berlijn is uitgekomen een geschrift van de gebroeders *Tellkampf* over de strafinrigtingen in Noord-Amerika. Een regtsgeleerde en een geneesheer vereenigen hier hunne ervaringen van vele jaren, om het publiek in te lichten. Deze zijn voor het afzonderingsstelsel niet gunstig. Ware, ondubbelzinnige verbetering is, naar hun gevoelen, uiterst zeldzaam; hoogst nadeelig is de werking, welke deze vreeselijke eenzaamheid bijzonder in de eerste weken voortbrengt, vooral wanneer de administratie de fout begaat, om dezelve, ten einde den indruk te versterken, zonder arbeid te laten voorbijgaan. Niet weinige gestellen bezwijken voor deze eenzaamheid, zij gevoelen de krankzinnigheid aankomen, bijzonder in de rusteloos doorgebragte nachten, en dikwijls nestelt die zich ongeneeslijk vast. Bijbel en gezangboek in de cel baten weinig, wanneer men of niet of slechts met groote moeite lezen kan; zij baten minder dan men denkt, want de beoefening der gezellige pligten, die zij voorschrijven, is hier afgesneden; er blijft alleen de innerlijk verbeterende overdenking over, waartoe de vatbaarheid dun gezaaid is onder de lagere klassen, die de voornaamste bewoners der gevangenissen zijn. De navolging dezer inrigtingen schijnt dus niet raadzaam. Alleen in de eerste afdeeling willen de Schrijvers de gevangenen opnemen, die tot afgezonderde gevangenis veroordeeld zijn, in eene tweede en derde moet het stelsel van gemeenschappelijken, maar zwijgenden arbeid ingevoerd worden; hij verlangt namelijk eene derde afdeeling om de gevangenen tot den overgang in de menschelijke zamenleving voor te bereiden. Voor de gevangenen, die voor vele jaren of het leven lang veroordeeld zijn, willen zij het afzonderingsstelsel volstrekt niet toegepast hebben, ten hoogste voor een jaar of anderhalf. Het werk is aan den Koning van Pruisen opgedragen en baart opzien."

— Uit Rome schrijft men van den 2den April: "Daar deze weg veel voordeelen van reizigers heeft, worden deze ook wel behandeld; en het is dus onaangenaam te dat wij nu en dan door roovers worden aangerand. Zoo zijn in den nacht van den 29. op den 30. Maart twee rijtuigen tot de diligencedienst behoorende, en waarin zich 10 passagiers bevonden, Duitschers, Franschen, Hollanders en Italianen, bij Terracina door gewapende roovers aangevallen, die hen noodzaakten, op den grond (*faccia a terra*) te gaan liggen, waarop zij alles uitplunderden. De koffers werden aan de rijtuigen gepakt, opengemaakt en van alles beroofd, ... voor den Franschen gezant ... 9000 fr. aan geld. Deze gebeurtenis heeft allerwegen veel opspraak gebaard. In het Napelsche even als in onze bergstreken houden zich gedurig roovers en ontevredenen op, die de wegen onveilig maken, en het bestuur verontrusten. In Napels hebben dezer dagen weder verscheidene arrestatien plaats gehad."

— Het Oostenrijksche regeringsblad geeft het volgende berigt uit Konstantinopel van 27 Maart:

» Ten gevolge van de dringende vertoogen, welke de groote mogendheden aan de Porte gedaan hadden, wegens de in den laatsten tijd voorgevallen teregtstellingen van renegaten, die tot het christendom teruggekeerd waren, is door de Porte de plegtige verzekering gegeven, dat zij krachtdadige maatregelen zou nemen, opdat voortaan geen christen, die, na muzelman geworden te zijn, tot zijn oorspronkelijk geloof terugkeert, de doodstraf onderga, noch op eenige andere wijs uit den weg geruimd worde.

» Den 23sten heeft de Britsche gezant, sir *Stratford Canning*, en den 24sten de Fransche gezant, baron *de Bourqueney*, eene audientie bij den Sultan gehad, waarin Zijne Hoogheid de evengemelde verzekering herhaald heeft.

— In het *Journal de Constantinople* van 21 Maart leest men: » De ministerraad heeft dezer dagen, onder voorzitterschap van den grootvizier, eene vergadering gehouden. Het doel dezer buitengewone vergadering was, te beraadslagen over de maatregelen, die de regering van Z. H. besloten heeft te nemen, om een einde te maken aan de strafbare buitensporigheden en beklagenswaardige wanorden, die sedert eenigen tijd door Albanische Benden op verscheiden punten van Albanie en Rumelie gepleegd zijn. Deze wanorden hebben in den laatsten tijd zulk eene hoogte bereikt, dat eene spoedige en schitterende bestraffing noodig is geworden, daar verschillende plaatsen van de woeste wreedheid dezer losbandige horden veel te lijden hebben gehad. De Verhevene Porte kan bij zulk eenen staat van zaken niet onverschillig blijven, en heeft zich beijverd de nadrukkelijkste maatregelen te nemen, om deze gruwelen, die zij levendig betreurt, te doen ophouden, en de ellendelingen, die ze gepleegd hebben, voorbeeldig te straffen. Er zijn reeds aanbegzame strijdkrachten tot vervolging der boosdoeners op weg, en stipte bevelen zijn aan de stadhouders en verdere overheden dier beide provincien gezonden, om de herhaling van soortgelijke wandaden te voorkomen en de rust in die streken te verzekeren.

— Volgens berigten uit Alexandrie, van den 23 Maart, had het overlijden der dochter van een' rijken joodschen bankier aan de pest, aldaar een' diepen indruk onder de Europesche bevolking gemaakt, te meer omdat dit pestgeval heeft plaats gehad in de Frankenstraat, waar de aanzienlijkste Europeërs wonen, en welke hunne voornaamste wandelplaats uitmaakt. De vader en broeders der gestorvene waren onder quarantaine gesteld, doch de geassocieerde en bedienden van het handelhuis op vrije voeten gelaten; een nieuw bewijs van de zorgeloosheid, waarmede dergelijke zaken behandeld worden. Er hadden zich tot dus ver geene meerdere ziektegevallen opgedaan. — Men sprak te Alexandrie veel van een' diefstal, bestaande uit de diamanten van den Onderkoning, waarmede de huisnar van dien Vorst zich uit de voeten zou gemaakt hebben.

ENGELAND.

LONDEN, den 13den April.

Prins *Albert* is eergisteren, over Ostende, van zijne reis naar Duitschland wedergekeerd. Hij is te Douvres aan wal gestapt en heeft zich vervolgens naar het kasteel van Windsor begeven.

— Men houdt het voor zeker dat de schout-bij-nacht sir *G. Seymour* den schout-bij-nacht *Thomas* als bevelhebber der engelsche zeemagt in de Stille Zuidzee vervangen zal.

— De heer *D. O'Connell* heeft te Cork eene vergadering bijgewoond, die door den Maire belegd was, om over het indienen van petitien aan het Parlement, tegen het nieuw ontwerp van wet wegens de uitbreiding van het kiesregt in Ierland, te raadplegen. Hij heeft al het ongenoegzame, onbillijke en harde trachten aan te toonen, hetwelk in de bepalingen, door de Ministers voorgesteld, gelegen was, en met zijne gewone levendigheid betuigd, eerder, ten ware hij zich dan in de gevangenis bevond, in het Huis der Gemeenten den geest te willen geven, dan toe te laten dat het ontwerp gedurende deze Zitting kracht van wet verkreeg. De besluiten zijn aangenomen, doch de vergadering was zoo onstuimig, dat het onmogelijk geweest is de orde geheel te herstellen.

Te Dublin gelooft men vrij algemeen dat *O'Connell* en zijne medebeschuldigden pogingen zullen aanwenden, om de uitspraak van hun vonnis, welke uiterlijk op den 19 dezer geschieden moet, te vertragen, en dat de Procureur-Generaal hun daarbij zoo min mogelijk moeijelijkheden in den weg zal stellen.

De krijgsmagt in Ierland, vooral te Cork en in de omstreken, wordt nog van tijd tot tijd versterkt.

— Door het invallen van het dak van het nieuw stationsgebouw, op den spoorweg tusschen Londen en Douvres, is eergisteren morgen een man gedood, en zijn dertien anderen vrij zwaar gekwetst geworden.

— Gisteren waren de 3 pCts. geconsolideerden 100 drie achtste; Spanje 5 pCt. 26 drie achtste; dito 3 pCt. 37¼; Portugal 46½; Brazilie 80½; Mexico 35¼; Holland 2½ pCt. 61 drie achtste; dito 5 pCt. 100 drie achtste.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 17den April.

Hunne Majesteiten de Koning en de Koningin met de Prinsen zijn gisteren voormiddag met eenen buitengewonen trein langs den ijzeren spoorweg uit de residentie naar Amsterdam vertrokken.

Ten twaalf ure is de Koninklijke familie op het paleis te Amsterdam aangekomen. Dadelijk hebben HH. MM. en verdere Vorstelijke personen zich op het balcon vertoond en zijn door de digt opeengehoopte volksmenigte met het levendigst gejuich verwelkomd.

— Naar men verneemt, heeft Z. M. den heer *P. Huidekoper*, burgemeester der hoofdstad, tot kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd.

— H. K. H. Mevrouw de Prinses *van Oranje* is Maandag morgen uit Stuttgardt in deze residentie teruggekeerd.

— Maandag avond is H. K. H. Mevrouw de Prinses *Albert* van Pruissen uit deze residentie naar het Loo vertrokken, om zich van daar, na een kortstondig verblijf, naar Aken te begeven, ten einde eenigen tijd te vertoeven op het nabij die stad liggende kasteel van Mevrouw de Gravin *van Nassau*.

— Gedurende het verblijf van Z. K. H. den Russischen Grootvorst-troonopvolger te 's Hage, heeft Z. M. verscheidene personen van des Grootvorsten gevolg tot kommandeurs en ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw en tot kommandeurs der orde van de Eiken-Kroon benoemd.

Daarentegen heeft Z. M. de Keizer van Rusland aan eenige onzer landgenooten de volgende decoratiën geschonken: De orde van St. Anna, 2de kl., aan 's Konings adjudant den majoor der genie *Merkes*, aan den luitenant-kolonel der genie *Gey van Pittius* en aan den majoor der artillerie *de Bruin*; voorts de orde van St. Stanislas, 2de kl., aan den heer *Lipkens*, directeur van de burgerlijke Akademie te Delft, en de orde van St. Anna, 3de kl., aan den heer *Simons*, adviseur bij het departement van finantiën.

— Z. Exc. de minister van Oorlog heeft ter kennis van ouders en voogden gebragt, die verlangen mogten hunne zonen of pupillen dit jaar op de Koninklijke Militaire Akademie te zien geplaatst, dat er in den loop van de maand Julij te Breda, een vergelijkend examen tusschen de aspiranten zal worden gehouden, en dat om tot hetzelve te worden toegelaten, vóór den 15den Mei een adres aan het departement van oorlog moet worden ingezonden, met aanduiding van den naam, stand, het beroep, de woon- en geboorteplaats van ouders of voogden. Voorts zal daarbij *bepaaldelijk* moeten worden opgegeven, voor welk wapen *hier te lande* of *in de kolonien* men wenscht dat de te examineren jongeling worde opgeleid, en vergezeld moeten zijn van: 1) eene verklaring van het bestuur der woonplaats dat de ouders of voogden zijn ingezetenen van het rijk, overeenkomstig art. 8, 2de titel van het Burgerlijk Wetboek; 2) de geboorteacte van den adspirant; 3) eene verklaring van een' geneesheer dat de adspirant vrij van ligchaamsgebreken en gevaccineerd is, of de kinderpokken gehad heeft.

De Adspiranten zullen, om in dit jaar tot het Examen te kunnen worden toegelaten, op den 1sten September aanstaande den ouderdom van 14 jaren moeten hebben bereikt, en niet ouder mogen zijn dan 18 jaren; zoodat alleen admissibel zullen wezen de jongelingen, geboren in het tijdvak van en met 1 September 1826 tot en met 31 Augustus 1830.

De belanghebbenden worden voorts verwittigd:

1°. dat er, voor de Infanterie *hier te lande* 16 plaatsen van Kadet ter vervulling zijn opengesteld; zullende er, blijkens de annonce van wege het Departement van Oorlog, onder dagteekening van den 3den Januarij ll., in de *Staats-Courant* geplaatst, in dit jaar geene admissie voor de wapens der Kavalerie, Artillerie en Genie *hier te lande* plaats hebben; en

2°. dat er, *voor de dienst in de Kolonien*, bij gemelde Akademie als Kadet zullen kunnen worden geplaatst:

6 Jongelingen voor de Infanterie;
5 „ „ „ Artillerie;
4 „ „ „ Genie en Sappeurs;

zullende er, te dezen jare, geene toelating voor de Kavalerie in Oost-Indië plaats hebben.

De jaarlijks te betalen bijdrage voor elken Kadet voor de Infanterie hier te lande is bepaald op *f* 450; terwijl voor de Kadetten die uitsluitend voor de dienst in de Kolonien bestemd zijn, voor die der Infanterie slechts *f* 225, en voor die der overige wapens niet meer dan *f* 300 (de helft van hetgeen voor de Kadetten voor de dienst hier te lande wordt betaald) zal behoeven te worden gestort.

Behalve deze sommen zullen de Kadetten bij binnenkomst, voor eerste uitrusting, betalen:

die voor de Infanterie *f* 50, en die voor de andere wapens *f* 75, waarvoor zij, bij het verlaten der Akademie, de hun aldaar verstrekte boeken en teekengereedschappen in eigendom zullen behouden.

— In het Amsterdamsch *Handelsblad* leest men:

„ Men verneemt dat thans bij het ministerie van finantiën maatregelen worden voorbereid, om te strekken tot wedervergelding, in geval de koloniale en andere overzeesche producten in Belgie bij aanvoer uit Nederland, aan hoogere regten mogten onderworpen worden, dan wanneer die uit de landen van productie regtstreeks worden aangebragt."

— De Directeur van het Kabinet des Konings, daartoe bepaaldelijk gelast, heeft de belanghebbenden herinnerd, dat alle verzoekschriften zelfs in den vorm van memorien, of brieven, luidens art. 12 der wet van den 3 October 1843 (*Staatsblad* n°. 47), aan het zegelregt onderhevig zijn, en dat, volgens art. 27 A 4°., daarvan alleen zijn vrijgesteld de verzoekschriften van onvermogende personen, mits van hun onvermogen blijke door eene verklaring van het bestuur hunner woonplaats, en die verklaring aan het request worde gehecht.

— In de maand September dezes jaars zal er te Amsterdam eene tentoonstelling van schilderijen en andere kunstwerken van levende meesters plaats hebben.

— Onderscheidene nadere berigten worden medegedeeld wegens den noodlottigen brand, die in den nacht van den 12den op den 13den dezer een aanzienlijk gedeelte van het dorp Aalsmeer heeft vernield. Met volkomene zekerheid is de oorzaak van deze ramp niet op te geven, maar men houdt het er op het dorp algemeen voor, dat zij te zoeken is in de onvoorzigtigheid der bewoners van een huisje op den zijweg, die een' pot met asch, welke zij ten onregte voor geheel uitgedoofd hielden, zoodanig hadden geplaatst, dat daardoor in de nabijheid liggende turf of riet in brand is geraakt. Toen eenmaal dit huisje in volle vlam stond, hebben vele omstandigheden medegewerkt, om de verwoesting in zeer korten tijd op eene vreeselijke wijze te doen toenemen. De brand ontstond in den voornacht, op een tijdstip, dat alles in het dorp in diepe rust was. Het woei vrij hevig, en de wind veranderde gedurende den brand van rigting, zoodat niet slechts de naast elkander staande woningen werden aangestoken, maar het vuur van de eene zijde van de zijstraat naar de andere oversloeg en later in eene schuinsche rigting de huizen in eene andere hoofdstraat van het dorp aantastte. Nog droeg tot de groote uitbreiding van den brand mede bij de bijzondere gesteldheid van het dorp. Vele huizen aldaar waren op eene ouderwetsche wijze gedeeltelijk van hout opgetrokken en met riet gedekt. Het brandende riet werd door den wind verre weggevoerd en stak ook de meer aanzienlijke steenen huizen aan. Men voege hierbij de langdurige droogte, die den brand is voorafgegaan en de groote hoeveelheden turf, hier en daar in de schuren bewaard, en men zal zich kunnen voorstellen, dat de vuurgloed weldra ontzettend was. Intusschen hebben de bewoners het mogelijke gedaan, om de verwoesting te stuiten. De brandspuiten van het dorp en later ook die, welke van de naburige gemeenten ter hulpe snelden, zijn voortdurend in werking geweest, en door de ijverige inspanning is het dan ook eindelijk gelukt, om de vlammen te stuiten en het overige van het dorp te bewaren. In den beginne ging dit echter te moeijelijker, omdat de brand op verscheidene van elkander verwijderde punten woedde, en de dorpelingen, die aan de spuiten bezig waren, daarvan werden afgetrokken door het gerucht, dat ook hunne eigene woningen waren aangestoken. Binnen twee à drie uren tijds zijn meer dan *veertig* woningen geheel afgebrand, zoo zeer, dat naauwelijks hier en daar een enkel stuk muur is blijven bestaan. Die huizen werden bewoond door *vijf* of *zes en zestig* huisgezinnen, waaronder er zeer vele zijn, die hoegenaamd niets hebben kunnen redden, en zonder de welwillendheid hunner mede-ingezetenen zelfs geen dak zouden hebben, om zich onder te verschuilen. Onder de verbrande panden behooren de huizen van den Burgemeester en van den eersten Assessor, beiden met pannen daken, dat van den gemeente-ontvanger, de school en het schoolhuis, de kerk der doopsgezinden, de schuren en gebouwen eener scheepstimmerwerf, enz. De schade kan nog niet begroot worden, doch beloopt zeker meer dan honderd duizend gulden. Enkele huizen waren voor brandschade verzekerd, doch met verre de meesten was zulks niet het geval. Gelukkig zijn bij deze ramp geene menschen omgekomen. Onderscheidenen der ingezetenen, die een deel hunner draagbare have in schuitjes had geborgen, en daarmede, toen de brand steeds verder voortwoedde, tot op de Haarlemmermeer hebben moeten roeijen, hebben in dreigend gevaar verkeerd. Eene hoogzwangere vrouw is mede in een schuitje vervoerd en nog gedurende dezen noodlottigen nacht op eene weide, waar men haar had moeten nederleggen, bevallen.

De vooruitzigten voor het dorp Aalsmeer, dat geenszins onder de zeer welvarende kan worden geteld, zouden allertreurigst zijn en zoo vele menschen, als daar letterlijk alles verloren hebben, zouden de toekomst met angstige bezorgdheid te gemoet moeten zien, indien men zich niet vleijen mogt, dat ook deze ramp door de weldadigheid en menschenliefde onzer landgenooten zal worden gelenigd. De Gouverneur van Noord-Holland heeft zich den 14den dadelijk naar het geteisterde dorp begeven en daar de door de omstandigheden gevorderde maatregelen genomen. Daartoe behoort de benoeming eener commissie te Aalsmeer, bestaande uit de navolgende, aldaar woonachtige heeren: *M. F. van Ommeren*, burgemeester, *D. J. Segstroo* en *Kl. van Zijverden*, assessoren; *T. Vermaasen*, predikant bij de hervormde gemeente; *T. W. Venema*, leeraar bij de doopsgezinde gemeente; *J. H. Deekens*, r. k. pastoor bij de bisschoppelijke klerezij, en *C. Spiers*, rijks-ontvanger. Aan deze commissie is de taak opgedragen, eensdeels om de schade naauwkeurig op te nemen, ten einde de opbrengst eener in Noord-Holland te houden provinciale collecte naar billijkheid te kunnen verdeelen, anderdeels om de liefdegaven van bijzondere personen te ontvangen en daarover dadelijk en vrijelijk te beschikken.

— De *Rotterdamsche Courant* van gisteren vermeldt het volgende:

„ In den nacht van vrijdag op Zaturdag ll. is alhier brand ontstaan aan de westzijde der Schiekade, bij den heer *Kramer*, blikslager, wiens woning en werkplaats daardoor bijna geheel in de asch zijn gelegd.

„ Gisteren namiddag, ten ruim vier ure, ontstond alhier brand in de Langelijnstraat, bij zekere wed. *Langenberg*, koopvrouw in zwavelstokken, die met acht kinderen, waaronder een blinde zuigeling, belast is. In weerwil der spoedig aangesnelde hulp, is het geheele huis, waarin, buiten de genoemde vrouw, nog eene weduwe met twee kinderen, en een ander met kinderen bezwaard gezin, woonden, geheel uitgebrand, terwijl ook de bewoner van een nevensstaand huis het weinige gereedschap, waarmede hij zich in den laatsten tijd een sober bestaan trachtte te bezorgen, door de gevolgen van deze ramp heeft verloren."

» In den nacht van eergisteren op gisteren is, ten huize van den weleerw. heer *Gimberg*, predikant in het naburig dorp Charlois, een allerstoutste diefstal gepleegd. Men is, terwijl de bewoners zich op de bovenkamers der pastorij ter rust begeven hadden, door een achterraam der studeerkamer, die het uitzigt op den tuin heeft, het huis binnengekomen, gelijk uit de achtergelaten sporen blijkbaar is, en heeft in dit en drie andere vertrekken al het daar voorhanden zijnde goud, zilver en wat verder draagbaar en van eenige waarde was, waaronder een bankbiljet, medegenomen. De diefstal is, meer dan vermoedelijk, tusschen een en drie ure, en door verscheiden personen gepleegd. De politie wendt alle pogingen aan om de schuldigen te ontdekken.

» Opmerkelijk is het dat zich, gedurende de laatste dagen vóór het plegen van dezen diefstal, op genoemd dorp van tijd tot tijd personen hebben doen zien, welke aldaar niet te huis behoorden, en wel oogenschijnlijk zonder doel, doch echter niet minder op den stand en de betrekkingen der ingezetenen en de plaatselijke gesteldheid der woningen opmerkzaam, hetwelk blijkt uit de informatiën, die zij bij vele ingezetenen omtrent dit een en ander hebben trachten in te winnen. Dit moge niet het minste ten platten lande, tot ernstige waarschuwing verstrekken, om met het geven van soortgelijke inlichtingen, vooral aan vreemdelingen omzigtig te wezen.»

— Uit Hamburg schrijft men van den 7den het navolgende:

» Zoo even wordt de opening eene regelmatige vaart tusschen de Stad Kampen in Holland en onze Stad bekend gemaakt. Kampen biedt ontegenzeggelijk in dit opzigt groote voordeelen aan boven Amsterdam, als men bedenkt, dat deze plaats eene schoone, natuurlijke haven voor schepen van 100 tot 120 last bezit, door den IJssel met de Rijnlanden en door middel van Kanalen en goede straatwegen met het overige gedeelte van Holland in verband staat, dan kan men vooruitzien, dat dezelve voor de expeditie bijzonder geschikt is. Voorloopig zullen de ondernemers, de gebr. *van Hasselt* in Kampen, alle veertien dagen *een* schip naar Hamburg zenden, dat acht dagen na deszelfs aankomst alhier, de terugreis weder zal aanvaarden. Men hoopt, dat deze onderneming des te meer deelneming vinden zal, daar de ontlading te Amsterdam veel kostbaarder is, en ligtelijk eene directe communicatie te water tusschen Keulen en Hamburg daaruit zou kunnen geboren worden, zoodra de weg maar eens gebaand is.»

— Den 9 April is de Bremer bark *Oceaan*, met 90 Duitsche kolonisten aan boord, van Antwerpen naar Galveston, in Texas, vertrokken. Uit den Paltz schrijft men, dat zich ook aldaar vele bewoners gereedmaken, om zich naar Texas te begeven, ten einde zich aldaar neder te zetten. Duitschland houdt dus Amerika en vooral Noord-Amerika, ter vestiging van deszelfs overbevolking. Engeland heeft Indië en Australië. Frankrijk Algerie. Belgie St.-Thomas, in Zuid-Amerika. Den 10. Met aanstaande zal de Belgische bark *Theodore*, kapt. *Dofty*, met vele landverhuizers van Gent vertrekken. Nederland heeft deszelfs bezittingen in Oost- en West-Indiën. (De eerste zijn wat ver, om kolonien aan te leggen. In Suriname is men begonnen, en wij wenschen, dat de onderneming zal slagen. In de eerste twee jaren is echter met geene zekerheid over den uitslag te oordeelen, welken tijd men alzoo diende af te wachten.

192ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIERDE KLASSE.

1e Trekking. N°. 10424, een prijs van ƒ 65, en eene premie van ƒ 1000. N°. 3935, ƒ 25,000.
2e N°. 18860, ƒ 1500. [illegible]
ƒ 1000.
3e N°. 16568, ƒ 1000.
4e N°. 21400, ƒ 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (16 *April*) werden omgezet: Ned. 2½ pCt. 60¾, derl. zest., ⅝, elf zest.; Nieuwe 8 pCt. 75 een zest.; dito 5 pCt. 100⅝; Syndic. 4½ pCt. 98¾, ⅞; Handelm. 148 drie achtste, 147⅞; O. Indie 5 pCt. 100 drie zest.; Rijn-Spoorweg 108½, ¾; Aand. Holl. Spoorweg 95¼; Ardoins 21¾; [illegible] dito Coupon 31 drie achtste, ¼; dito 3 pCt. 37½; Port. te Lond. 2½ pCt. 47¼, ⅜; Rusland 106½; 4 pCt. 90¾; Oostenr. Metall. 109¾, ⅞; Amerika Bankact. 7 een zest., 6¹⁵⁄₁₆; Mexiko 33½; Peruan. 20; Obligp. dito 13 drie achtste.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.